

Josip Malnar

Povijest lovstva čabarskog kraja

Izdavač
Spectrum d.o.o. Delnice

Za izdavača
Lovačko društvo "Tetrijeb" Čabar

Glavni urednik
mr.sc. Josip Malnar

Lektura i korektura:
Ivan Kvesić, prof.

Grafička priprema
Spectrum d.o.o.

Fotografije i povijesnu građu su ustupili:
Alojzije Frković, Antun Loknar, Antun Žagar-Repinc,
Božo Šimić, Branko Kovač, Damir Križ, Damir Volf,
Duško Hobar, Ivica Janeš, Josip Malnar, Krešimir Janeš,
Marijan Malnar, Marijan Štimac, Milivoj Klepac, Mirko Volf,
Tomislav Šporer, Vilma Pršle, Vinko Janeš, Vladimir
Janeš, Zoran Pršle, Željko Zbašnik, Ante Đaja

Tisak
Edok d.o.o. Samobor

ISBN 953-99903-5-1

CIP - Katalogizacija u publikaciji
SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
RIJEKA

UDK 639. 1(497.5 Čabar) (091)

MALNAR, Josip, inženjer šumarstva
Povijest lovstva čabranskog kraja /
Josip Malnar. - Delnice : Spectrum, 2005.

Bibliografija.

ISBN 953-99903-5-1

110420046

SADRŽAJ:**PREDGOVOR****UVOD**

ZEMLJOPISNE ZNAČAJKE	7
- Stanovništvo, reljef, klima	7
- Smještaj i granice	11
POVIJEST LOVSTVA	15
OSNIVANJE LOVAČKIH DRUŠTAVA	33
LOVIŠTA	39
LOVNOGOSPODARSKE OSNOVE	43
LOVLJENJE DIVLJAČI	61
DIVLJAČ NAŠIH LOVIŠTA	79
SADAŠNJE STANJE NAJZNAČAJNIJIH VRSTA DIVLJAČI	85
- Jelen obični	85
- Srna	88
- Divokoza	90
- Medvjed	92
- Divlja svinja	96
- Muflon	98
ZAŠTIĆENE ŽIVOTINJSKE VRSTE	101
- Vuk	101
- Ris	107
- Tetrjeb gluhan	110
UZGAJALIŠTA DIVLJAČI	115
UNOS DIVLJAČI U LOVIŠTA	119
LOVAČKE IZLOŽBE	123
LOVAC I PAS	129
LOVAČKA OPREMA I PRIBOR	137
LOVNI TURIZAM	143
LOVNO ČLANSTVO	147
LITERATURA	161
PRILOZI	165

Predgovor

Zavrijedilo je čabarsko lovstvo ovakvo izdanje. Svojom bogatom tradicijom, poviješću, učešćem u suživotu s prirodom i svime što priroda, najveće bogatstvo svih žitelja ovog dijela Lijepe Naše, može darovati. Darovala nam je neprocjenjiva šumska bogatstva i u njima životinjsku raznolikost u tolkoj vrijednosti da su nam mnogi zavidni.

Znatan dio sebe, svojih sposobnosti i bogatog iskustva dao je u ovom izdanju mr.sc. Josip Malnar iz Tršća. Gospodin Malnar svima nam je znan kao pravi poštovatelj prirode, njezin poznavatelj, stalni istražitelj i lovac. Sve te odlike ujedinio je u izdanje koje će generacijama biti svjedočanstvo da ovaj kraj ima što ponuditi svima koji u njega svrate.

Autor ove, slobodno možemo reći, lovne monografije s prirodom i životinjskim svijetom druži se od najranije mладости. Priznati, od mnogih lovaca i lovačkih društava, ne samo iz ovih krajeva nego i znatno šire, štovani poznavatelj lovskih prilika bio je i pokojni Josip Malnar, otac autora ovog izdanja. Zato nimalo ne čudi podatak o ranoj ljubavi između Josipa mlađeg i prirodnih ljepota.

Svaki znatiželjnik, kojem izdanje «Povijest lovstva čabarskog kraja» dođe u ruku i kojeg znatiželja ponuka da je prelista, saznat će dosta o počecima lova, zastupljenosti divljači u pojedinim razdobljima, načinima lova, različitim lovnim zgodama, ponekad i nezgodama, saznat će o suživotu lovca i divljači....

Jednostavno, zainteresirani za lovstvo doznat će puno toga što do sada nisu znali.

Mr.sc. Josip Malnar uložio je znatan dio sebe u prikupljanje i proučavanje najstarijih zapisa vezanih uz lovstvo ovoga kraja. Zapisi su prevedeni i približeni današnjem hrvatskom standardu, ali s nastojanjima da zadrže oblik tadašnjeg jezika, posebno u leksiku.

U knjizi su svoje mjesto pronašli svi po bilo čemu istaknuti lovci.

Svakako su to lovci o kojima se i danas govori među njihovim nasljednicima, posebno poslije skupnih lovova.

Iz lovišta čabarskog kraja potekle su mnoge trofeje, i te kako visoko ocijenjene od državnih stručnih povjerenstava.

U čabarskim lovištima godinama su uživali najistaknutiji lovci iz političkog ili gospodarskog života. Svi oni rado su boravili u lovačkim kućama, posebno u Lividragi i Smrekovoj dragi.

Završetak monografije pripao je popisu danas živućih lovaca, članova čabarskih lovačkih društava. I oni su to zavrijedili, jer oni su ti koji nastavljaju lovnu tradiciju svoga kraja. Oni su ti koji bi trebali još dosta raditi na oživljavanju sve popularnije grane turizma - lovног turizma, a ovaj kraj je i te kako pogodan za njegov razvoj.

O slikovnim prilozima u knjizi ne treba previše govoriti. Slikovni materijali najbolje će govoriti sami o sebi.

Još jednom treba istaknuti da je čabarska lovna povijest zavrijedila ovo izdanje, a mr.sc. Josip Malnar zahvalu svih nas što je u ovo izdanje ugradio znatan dio sebe.

Predsjednik LD «Tetrijeb» Čabar
Antun Arh, dipl.oecc.

Uvod

Gorski je kotar oduvijek poznat po svojim prirodnim ljepotama, tajnama skrivenim u gustim zelenim šumama.

Neke od tih tajni skrivene su i u njegovom najzapadnijem dijelu, gradu Čabru.

Lovačko društvo «Tetrijeb» Čabar već 60 godina aktivno čuva tradiciju lovstva u ovom kraju. Šumarstvo i lovstvo, uz drvnu industriju, najznačajnije su grane gospodarstva koje označavaju prošlost, sadašnjost, a po svemu sudeći i budućnost čabarškog kraja.

Ipak izvora građe za ovu knjigu nije bilo puno. Stručna se literatura tek usputno osvrće na bogatstvo koje obilježava temeljni način života Čabrana. Bilo je teško pronaći podatke koji navode najznačajnija imena ili rezultate lovačke djelatnosti. No, ponekad su i smjernice dovoljne u pronalaženju istine.

Godine 1945., nakon završetka Drugog svjetskog rata, započinje se s osnivanjem lovačkih društava, najprije u Čabru, a potom i u Gerovu, koja i danas uspješno djeluju.

Zahvaljujući njima, kako pojedincima, tako i ukupnom lovačkom članstvu, danas nam je omogućeno sustavno promatranje povijesti lovstva, njegove organizacije, zaštite i uzgoja divljači.

Naime, uzgoj divljači i njezina zaštita temeljne su zadaće djelatnosti lovačkih društava i šumskih organizacija koje se bave djelatnošću lovstva.

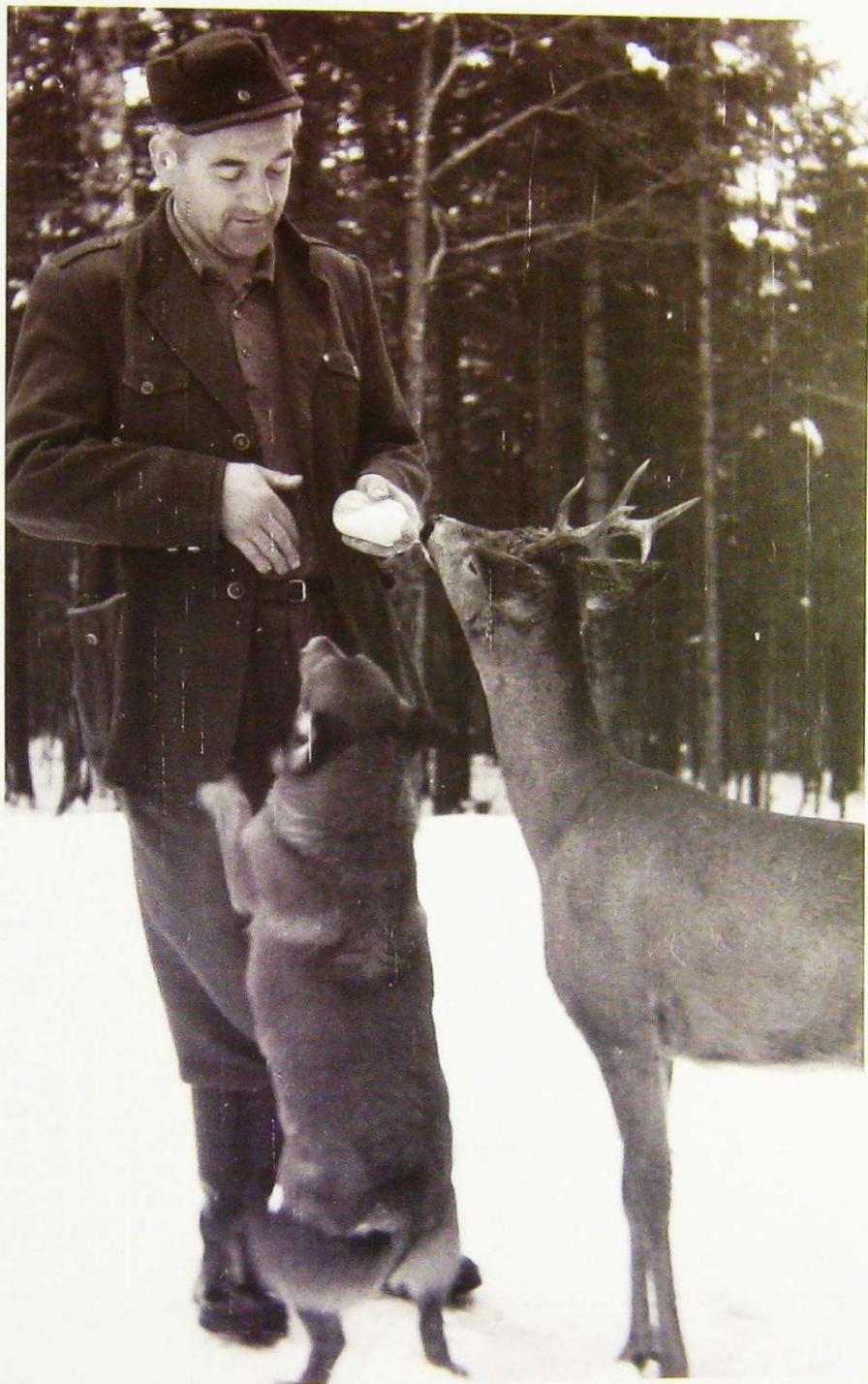
U ovoj sam knjizi pokušao otkriti tek djelić onoga što se skriva u našoj bogatoj povijesti. Trudio sam se iznijeti što više podataka, činjenica i rezultata koji svjedoče o lovnim aktivnostima i zbivanjima u čabarškom kraju.

Nadam se da će ovaj pokušaj usmjeriti i neke druge pojedince i omogućiti im dublje istraživanje naše lovne prošlosti jer, tko zaboravlja svoju prošlost, upitna mu je i budućnost.

Zahvaljujem svima onima koji su podacima, savjetima, fotografijama ili sjećanjima doprinijeli nastanku ove knjige. Njihova imena neću nabrajati, jer bilo ih je zaista mnogo, a bila bi velika nepravda izostaviti bilo čije ime. Svi oni pronaći će se u stranicama ove knjige.

Veljača, 2005.

Autor

Marijan i ljubimac Bambi